

Ecologische quickscan Kerkweg 57 te Leek

Definitief, 31 oktober 2018

Auteur: drs P.G. Vos

Altenaweg 22
9321 XE Altena
Tel: 050 - 7503817
Email: vos@vos-eo.nl

Inleiding

De opdrachtgever is voornemens om een nieuwe woning te bouwen op de voormalige bedrijfslocatie aan de Kerkweg 57 te Leek. De werkzaamheden hebben mogelijk effect op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Naast soorten die bijzondere bescherming genieten, geldt er een algemene zorgplicht om planten en dieren niet onnodig te verstoren. Daarom dienen flora en fauna en eventuele negatieve effecten in kaart te worden gebracht om deze te kunnen toetsen aan de natuurwetgeving.

Daarom verlangt de gemeente Leek een ecologisch onderzoek. In veel gevallen is een uitgebreid ecologisch onderzoek niet nodig en kan volstaan worden met een quickscan. In de ecologische quickscan wordt getoetst aan de natuurwetgeving en wordt aangegeven in hoeverre eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Figuur 1. Plangebied met de directe omgeving (Pdokviewer).

Plan- en studiegebied

Het plan- en studiegebied ligt aan de Kerkweg 57 te Leek (gem. Leek, provincie Groningen) (Figuur 1). Het gebied grenst aan de provincie Drenthe. Voor inventarisatiedoeleinden wordt een indeling in uurhokken (5x5 km) en kilometerhokken gebruikt om de verspreiding van soorten en vegetaties in kaart te brengen. Het plangebied en de directe omgeving daarvan liggen in het kilometerhok 221-574 (uurhok 12-11).

Methode

Het onderzoek bestaat uit een veldonderzoek op de locatie en bureaustudie. Op 11 juli 2018 is het plangebied bezocht en is de aanwezigheid van natuurwaarden in kaart gebracht. Aangetroffen beschermde plant- en diersoorten zijn genoteerd.

Het veldonderzoek is een momentopname. Aan de hand van literatuur en gegevens van verschillende instanties is onderzoek gedaan om een beeld van de natuurwaarden van het plangebied aan te vullen. Er is daartoe een globale rapportage opgevraagd bij de Nationale Database Flora & Fauna (NDFF). Literatuur betreft onder meer Van Uchelen (2010) *Amfibieën en reptielen in Drenthe* en de websites telmee.nl, verspreidingsatlas.nl, vlinderstichting.nl, provinciegroningen.nl en provincie.drenthe.nl.

Resultaten

NDFF

Uit de beknopte levering vanuit de Nationale Database Flora & Fauna (NDFF) blijkt dat vaatplanten, overige zoogdieren, vogels, vissen, dagvlinders en libellen redelijk tot goed zijn onderzocht in het kilometerhok. De overige beschikbare gegevens hebben een fragmentarisch karakter (Tabel 1).

Tabel 1. Aantal soorten in het kilometerhok volgens de NDFF.

Soortgroep	Totaal	Beschermde	Overig
Vaatplanten	82	-	2 op Rode Lijst
Overige zoogdieren	12	4 ¹ (geen vrijstelling)	
Broedvogels	43	41	(waarvan 5 op Rode Lijst)
Wintervogels	84	68	
Vissen	14		waarvan 1 op de Rode Lijst
Dagvlinders	13		1 ² op Rode Lijst
Libellen	12	-	
Mossen	1		
Paddenstoelen	67		2 op Rode Lijst
Amfibieën	1		
Overige ongewervelden	24		
Vleermuizen	niet	In uurhok 8 vleermuissoorten (HR)	waarvan 2 op de Rode Lijst
Reptielen	niet		
Korstmossen	niet		

¹ Boommarter, Das, Eekhoorn, Steenmarter en Waterspitsmuis (www.verspreidingsatlas.nl).

² Bruine vuurvlieder (RL-KW), Groot dikkopje (RL-GE), Heideblauwtje (RL-GE) (www.vlinderstichting.nl).

Landschap, plangebied en beschermde gebieden

Het plangebied ligt aan de zuidoostzijde van het Leekster Hoofddiep en is daarvan afgescheiden door een asfaltweg (Kerkweg). De bebouwing is aan deze zijde aanwezig in de vorm van lintbebouwing. Het agrarisch gebied ten zuidoosten van het plangebied is voornamelijk in gebruik als grasland en wordt doorsneden door smalle, watervoerende slootjes. Het plangebied is daarvan afgescheiden door eveneens een smal, watervoerend slootje.

De gebouwen die in het plangebied stonden, zijn recent gesloopt en de verhardingen verwijderd. Het plangebied is geëgaliseerd en de slootoever geherprofileerd. Het terrein is schaars begroeid met algemene akkeronkruiden, zoals Perzikkruid, Haagwinde en Grote brandnetel.

Het Natuurnetwerk Nederland ligt op meer dan 500 meter afstand (Natuurschoonbos Nietap/Landgoed Nienoord). De kleinste afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Leekstermeergebied) bedraagt 2 kilometer.

Vaatplanten, (korst)mossen en paddenstoelen

In het plangebied komen algemene plantensoorten voor. Beschermde en zeldzame planten-, mos- en korstmossoorten zijn op basis van het veldbezoek uitgesloten. Vanwege de verstoorde bodem en de voorheen aanwezige verhardingen en bebouwing zijn zeldzame soorten paddenstoelen uitgesloten.

Vleermuizen

De verblijfplaatsfunctie van de inmiddels gesloopte gebouwen kan niet meer worden vastgesteld. Verblijfplaatsen in aangrenzende woningen kunnen niet worden uitgesloten. Vanwege het grote oppervlak dat verhard en bebouwd was, was en is de foerageerfunctie nihil. Het Leekster Hoofddiep met de flankerende lintbebouwing fungeert waarschijnlijk als vliegroute.

Overige zoogdieren

De verblijfsfunctie van de inmiddels gesloopte gebouwen voor de Steenmarter kan niet meer worden vastgesteld. Boommarter, Das en Eekhoorn zijn op basis van het biotoop uitgesloten. De oevers van het Leekster Hoofddiep en het aangrenzende agrarisch gebied zijn niet geschikt voor een populatie van de Waterspitsmuis. Deze soort is daarom uitgesloten.

Vogels

De functie van de inmiddels gesloopte gebouwen voor broedvogels, waaronder soorten met een jaarrond beschermd nest, kan niet meer worden vastgesteld. Het huidige kale terrein is niet in gebruik als broedplek en vanwege verstorende factoren niet geschikt voor grondbroeders.

Overige soortgroepen

In de omgeving komen algemene soorten amfibieën voor, zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker. Zwaar beschermde soorten amfibieën en reptielen zijn op basis van biotoop en de bekende verspreiding uitgesloten. In het Leekster Hoofddiep komen diverse vissoorten voor, waaronder één van de Rode Lijst. In het slootje aan de zuidoostzijde van het plangebied worden

algemene vissoorten verwacht, waarschijnlijk alleen Tiendoornige stekelbaars. Rond het plangebied komen algemene soorten dagvlinders en libellen voor. Voor zeldzame soorten dagvlinders ontbreken in het plangebied de waardplanten voor rupsen. In het plangebied en de directe omgeving ervan komen algemene soorten ongewervelde dieren voor. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de bekende verspreiding en het biotoop.

Effecten

Werkzaamheden en uitstraling

Sloop- en grondwerk heeft al voorafgaand aan de ecologische quickscan plaatsgevonden. De bestemmingsplanwijziging maakt nieuwbouw van een woning mogelijk. De industrie- en winkelfunctie gaat van het plangebied af.

Als gevolg van de werkzaamheden die gepaard gaan met nieuwbouw, wordt de oppervlakte verstoord. Dit is vooral relevant als het terrein langere tijd ongebruikt blijft liggen en zich er een hoge vegetatie kan ontwikkelen. Tijdens de werkzaamheden is er lokaal uitstraling van geluid en stof en vinden bewegingen plaats van mensen en machines, en aan- en afvoer van materialen.

De functie van aangrenzende gebouwen voor vleermuizen is niet bekend. Als de werkzaamheden tijdens de schemer plaatsvinden, of als er tijdens de schemer en nacht verlichting wordt ingezet, kunnen vleermuizen worden verstoord en verblijfplaatsen en vliegroutes worden aangetast. Dit is eenvoudig te voorkomen door tussen zonsondergang en zonsopgang niet te verlichten of te werken.

Wanneer zich opnieuw een vegetatie heeft ontwikkeld, kunnen zich daar vanaf het broedseizoen 2019 broedvogels vestigen en kunnen werkzaamheden nesten verstoren. Werkzaamheden zullen buiten de broedperiode (indicatief 15 maart tot 15 juli) worden uitgevoerd. Ook kan het plangebied ongeschikt worden gemaakt door voorafgaand aan de broedperiode de vegetatie kort te maken en vlaggen of linten te plaatsen die vogels verschrikken.

Op de plek van de werkzaamheden worden algemene plant- en diersoorten tijdelijk verstoord. Negatieve effecten op lokale populaties zijn uitgesloten. Bij een woonfunctie is de kans groter dat er meer groen terugkomt dan in de oude situatie.

De werkzaamheden hebben een lokale uitstraling, waardoor er geen negatieve effecten optreden ten aanzien van Natura 2000 en het NatuurNetwerk Nederland. De woonfunctie is een verbetering ten opzichte van de bedrijfsfunctie, omdat bedrijven bijvoorbeeld door uitstoot een negatief effect kunnen hebben op de omgeving.

Conclusies en advies

Vanuit de natuurwetgeving kunnen de bestemmingsplanwijziging en de nieuwbouw doorgang vinden, mits het terrein in de bouwfase 's nachts niet wordt verlicht en de werkzaamheden alleen plaatsvinden tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien de werkzaamheden op zich laten wachten, zal rekening gehouden moeten worden met broedvogels zoals hiervoor beschreven.

Daarnaast geldt een algemene zorgplicht. Het verstoren, verwonden of doden van dieren (en planten) moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Wanneer er bijvoorbeeld amfibieën worden aangetroffen op de bouwplaats kunnen deze het beste worden opgepakt en verplaatst naar een plek in de omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Met vriendelijke groet,
Namens Vos Ecologisch Onderzoek,

drs. P.G. Vos
